

TVARIŲ – ILGAAMŽIŲ IR RESTAURUOJAMŲ BALDŲ PASIRINKIMAS: EFEKTYVI PRIEMONĖ VARTOTOJIŠKUMO MAŽINIMUI

Ugnė Paužaitė¹, dr. Inga Valentinienė²

Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Adresas: A. Mackevičiaus g. 60
E. puslapis: <https://www.kaunokolegija.lt/muf/>
E. paštas: ugne.pau941@go.kauko.lt
Telefono nr.: +370 65753640
Tyrimų kryptis (-ys): V 003 Dizainas P02

Tyrimo tikslas. Parengti rekomendacijas tvarių – ilgaamžių ir restauruojamų baldų pasirinkimui, siekiant mažinti vartotojiškumą.

Reikšminiai žodžiai: baldų trumpaamžiškumas, ilgaamžės medžiagos, tvarumas, vartotojiškumas

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, tiriant vidaus baldų konstrukcinių medžiagų savybes, standartų analizė, nustatant reikalavimus kokybiškoms baldų konstrukcijoms, empirinis tyrimas rengiant palyginamąją tvarių ir netvarių baldų analizę, bei rengiant rekomendacijas.

Rezultatai ir / arba išvados. Nuo pat eros pradžios vis labiau spartėja gyventojų vartojimas. Žmonės kuria ir vartoja vis daugiau įvairiausių technologijų ir gerina savo gyvenimo kokybę, tai lemia žmonių finansinė padėtis, bei socialinės normos. Kas daugiau nusipirko – tas gyvena geresnį gyvenimą. Kitas aspektas skatinantis vartoti – marketingas, kuris gilinasi į visuomenės poreikius, atsirandant daugiau verslų didėja konkurencija, bei prekių asortimentas, kuris skatina žmones išlaidauti. Prekių kokybės suprastėjimas besivystant ekonomikai yra vienas iš aspektų, norint padidinti ateities prekybas. Prekių kokybės suprastėjimas lėmė medžiagų gamintojų greitą panaudojimą ir išmetimą. Mokslininkai Hagejard ir kt. (2020) apie tvarų požiūrį į savo aplinkos baldus teigė, kad priežiūra yra susijusi su kokybe ir jei daiktai, funkcionalūs ir pagaminti iš geros medžiagos, ilgaamžiai baldai gali turėti emocinį ryšį su savininkais. Pasak Harper (2018, p.29), „dalykai, kurie verčia mus jaustis kaip namie ir kelia prisiminimus, yra stebuklingi: jie turi tam tikrą aurą“.

Atliekant tyrimą nustatyti netvarių baldų tipai – dėvėjimo požymiai: neatstatomi paviršių ir konstrukcijos pažeidimai. Nustatytas ilgaamžių baldų medžiagiškumas bei konstrukcija, tyrimo pasekoje parengtos rekomendacijos patvarių baldų pasirinkimui.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Vartotojiškumas tai pasaulinė problema, kurios aktualumas vis labiau didėja, dėl didėjančių išmetamų atliekų. Jungtinių Valstijų buitinių atliekų perdirbimo centrų statistika jau 2012 m. parodė, jog baldų atliekos sudaro beveik 670 000 tonų per metus. Taigi, baldų ilgaamžiškumas yra vienas iš galimų įrankių, kurie sumažintų medžiagų atliekų srautą. Tyrimo metu parengtos rekomendacijos, aprašant konstrukcines medžiagas ir konstrukcijas, patvarių baldų pasirinkimui. Baldų medžiagų ir konstrukcijos pažinimas gali paskatinti rinktis tvarius ir ilgaamžius baldus, kurie ne tik įtakotų atliekų mažinimą, bet taupyti žmonių laiką ir piniginius išteklius, dėl tvarių savybių kurtų teigiamą emocinį ryšį su savininkais.

¹ Ugnė Paužaitė, ugne.pau941@go.kauko.lt, Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, Dizaino (interjero ir baldų) studijų programos II kurso studentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.

² Dr. Inga Valentinienė, inga.valentiniene@go.kauko.lt (vadovė), Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, docentė, Menų sritis, Dizaino kryptis.